

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2025-10-15 kl 13:00-13:45
Plats	Sessionssalen, stadshuset
Utses att justera	Håkan Fäldt
Protokollet omfattar	§300

Underskrifter	Sekreterare	 Nicklas Löfström	
	Ordförande	 Katrín Stjernfeldt Jammeh	
	Justerande	 Håkan Fäldt	

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)
Stefana Hoti (MP) (Vice ordförande)
Helena Nanne (M) (Andre vice ordförande)
Andréas Schönström (S)
Mubarik Mohamed Abdirahman (S)
Håkan Fäldt (M)
Anton Sauer (C)
Magnus Olsson (SD)
Anders Olin (SD)
Anfal Saad Mahdi (V)
Anders Skans (V)
Roko Kursar (L)
Amani Loubani (S) ersätter Sofia Hedén (S)

Ej tjänstgörande ersättare

Anders Rubin (S)
Anders Nilsson (S)
John Eklöf (M)
Farishta Sulaiman (M)
Tony Rahm (M)
Rickard Åhman Persson (SD)
Anders Pripp (SD)
Tobias Petersson (V)
Sadiye Altundal (V)

Övriga närvarande

Aida Memisovska (Utvecklingssamordnare)
Alma Tabak (Enhetschef)
Andreas Norbrant (Stadsdirektör)
Anna Westerling (Ekonomidirektör)
Carina Nilsson (Ordförande kommunfullmäktige (S)
Emma Sandberg (Enhetschef)
Henrik Loveby (Avdelningschef)
Johanna Juhlin (HR-direktör)
Jonas Rosenkvist (Avdelningschef)
Martin Ljungberg (Sekreterare)
Nicklas Löfström (Sekreterare)
Petter Hallberg (Sektionschef)
Tomas Barring (Chefsjurist)

§ 300 Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld- en gemensam angelägenhet 2022-2026

STK-2025-769

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har genomfört en halvtidsuppföljning av Malmö stads gemensamma plan ”Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026”, i enlighet med beslut i kommunfullmäktige. Uppföljningen visar att fler förvaltningar än tidigare bedriver ett aktivt arbete mot våld i nära relationer och att planen gett struktur och riktning till arbetet. Samtidigt identifieras utvecklingsområden kopplat till arbetsgivarperspektivet, det våldsförebyggande arbetet samt till behovet av att stärka barnperspektivet.

Stadskontoret bedömer att det pågående arbetet som sker utifrån planen är i linje med kommunfullmäktiges beslut samt den nationella strategin om att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Samtidigt ser stadskontoret behov av en mer sammanhållen samordning och uppmanar därför arbetsmarknads- och socialförvaltningen att inrätta en stadsövergripande styrgrupp för att underlätta det gemensamma arbetet med att nå handlingsplanens mål i tid.

Stadskontoret delar inte uppfattningen att nuvarande arbetssätt med arbetsgivarperspektivet riskerar att skapa ojämlikhet för medarbetare i Malmö stad. Slutligen delar stadskontoret arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning att planen bör förlängas efter 2026.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsen godkänner Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld- en gemensam angelägenhet 2022–2026.

Reservationer och särskilda yttranden

Helena Nanne (M), Håkan Fäldt (M) och Anton Sauer (C) avser lämna in ett gemensamt särskilt yttrande, bilaga 3.

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) avser lämna in ett särskilt yttrande, bilaga 4.

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden
Fritidsnämnden
Funktionsstödsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
Kulturnämnden
Miljönämnden
Servicenämnden
Stadsbyggnadsnämnden

Beslutsunderlag

- Förlag till beslut KSAU 250915 §425 med särskilt yttrande (M) Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld- en gemensam angelägenhet 2022-2026
- G- Reviderad - tjänsteskrivelse KSAU 250915 Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld- en gemensam angelägenhet 2022-2026
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250915 Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld- en gemensam angelägenhet 2022-2026
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 250425 § 152 Särskilt yttrande (SD) och (M)
- Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026
- Bilaga 1 - Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026
- Bilaga 2 - Handlingsplaner Fri från våld - en gemensam angelägenhet
- Tjänsteskrivelse arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Bilaga 3**Särskilt yttrande****§ 300. Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022-2026**

Moderaterna och Centerpartiet vill lyfta fram att de bekymmer vi uttryckte redan vid det ursprungliga antagandet av planen nu bekräftas i halvtidsuppföljningen. När planen "Fri från våld" skulle antas i kommunfullmäktige var vi kritiska till att varje förvaltning skulle ta fram egna handlingsplaner för att motverka våld i nära relationer. Vi påtalade redan då att detta upplägg riskerade att skapa ojämlikhet i arbetet och att det skulle vara svårt att säkerställa att alla förvaltningar hade samma förutsättningar och kompetens att genomföra planen på ett effektivt sätt.

Nu, efter två år av genomförande, ser vi att våra bekymmer har blivit verklighet. Halvtidsuppföljningen bekräftar att många förvaltningar inte har kommit igång med arbetet på samma sätt och flera förvaltningar uttrycker behov av mer tid och stöd för att kunna genomföra planen. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har också lyft fram att det finns en ojämlikhet i hur arbetet bedrivs, beroende på förvaltningarnas kompetens och resurser. Detta var precis vad vi var oroliga för när vi varnade för att varje förvaltning skulle tvingas ta fram egna handlingsplaner.

Vidare konstaterar vi att det inte fyller någon funktion att stoltsera med en plan som egentligen inte ger någon effekt. Det är inte tillräckligt att ha en handlingsplan på papper om inte arbetet genomförs effektivt i praktiken. Halvtidsuppföljningen visar att det fortfarande finns stora utmaningar i att få alla förvaltningar att genomföra planen på ett systematiskt och effektivt sätt. Förvaltningarna har inte fått tillräckligt med stöd och många har svårt att integrera arbetet mot våld i sina ordinarie verksamheter. Detta leder till att planen inte ger den effekt som vi hade hoppats på när den först antogs.

Kommunstyrelsen 2025-10-15

Helena Nanne (M)

Håkan Fäldt (M)

Anton Sauer (C)

Med instämmande av

John Eklöf (M)

Farishta Sulaiman (M)

Tony Rahm (M)

Bilaga 4**Särskilt yttrande****§ 300. Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld- en gemensam angelägenhet 2022–2026**

I mars 2022 beslutade kommunfullmäktige i Malmö om att anta planen Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026. Fri från våld är den första av Malmö stads planer mot våld i nära relation som involverar alla stadens förvaltningar och helägda bolag. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har ett samordnande ansvar för att följa upp arbetet med planen. I rapporten framkommer att det finns behov av utveckling av det våldsförebyggande arbetet riktat till barn och unga, vidare pekas även arbetsgivarperspektivet ut.

En brist som vi Sverigedemokrater kan konstatera är hur väl arbetet med handlingsplaner förankrats i kommunen. Den frihet som finns kring att välja vad respektive förvaltning och bolag vill fokusera på gör att det blir spretigt och inte helt fulländade handlingsplaner som inte svarar väl mot inriktningsmålen. Vi drar slutsatsen att arbetet går väldigt långsamt vilket är beklagligt i ett så aktuellt ämne. En stor del av tiden verkar gå till administration, vilket försenar införandet av konkreta praktiska åtgärder i verksamheterna.

Beroende på vilken förvaltning en medarbetare tillhör så finns risker för ett ojämnt förhållningssätt relaterat till de olika egenutformade handlingsplanerna inom området. Sverigedemokraterna vill framhålla att arbetet med planen är betydelsefullt men vill belysa att det behövs mer riktade resurser och en centralt välutvecklad stödfunktion hos ansvarig förvaltning för att få genomslag och ett uppfyllande av målen.

Kommunstyrelsen 2025-10-15

Magnus Olsson

Anders Olin

Med instämmande av

Rickard Åhman Persson

Anders Pripp

Tjänsteskrivelse

Datum

Vår referens

Caroline Wahlberg Björk
Utvecklingssamordnare
caroline.wahlberg@malmo.se

Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld- en gemensam angelägenhet 2022-2026 STK-2025-769

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har genomfört en halvtidsuppföljning av Malmö stads gemensamma plan ”Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026”, i enlighet med beslut i kommunfullmäktige. Uppföljningen visar att fler förvaltningar än tidigare bedriver ett aktivt arbete mot våld i nära relationer och att planen gett struktur och riktning till arbetet. Samtidigt identifieras utvecklingsområden kopplat till arbetsgivarperspektivet, det våldsförebyggande arbetet samt till behovet av att stärka barnperspektivet.

Stadskontoret bedömer att det pågående arbetet som sker utifrån planen är i linje med kommunfullmäktiges beslut samt den nationella strategin om att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Samtidigt ser stadskontoret behov av en mer sammanhållen samordning och uppmanar därför arbetsmarknads- och socialförvaltningen att inrätta en stadsövergripande styrgrupp för att underlätta det gemensamma arbetet med att nå handlingsplanens mål i tid.

Stadskontoret delar inte uppfattningen att nuvarande arbetssätt med arbetsgivarperspektivet riskerar att skapa ojämlikhet för medarbetare i Malmö stad. Slutligen delar stadskontoret arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning att planen bör förlängas efter 2026.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld- en gemensam angelägenhet 2022–2026.

Beslutsunderlag

- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 250425 § 152 Särskilt yttrande (SD) och (M)
- Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026
- Tjänsteskrivelse arbetsmarknads- och socialförvaltningen
- Bilaga 1 - Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026
- Bilaga 2 - Handlingsplaner Fri från våld - en gemensam angelägenhet
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250915 Halvtidsuppföljning av planen Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2022-2026

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-09-15

Kommunstyrelsen 2025-10-15

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Fritidsnämnden

Funktionsstödsnämnden

Förskolenämnden

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Kulturnämnden

Miljönämnden

Servicenämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Malmö stadshus AB

Stadskontoret, hållbarhetsavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Kommunfullmäktige antog i mars 2022 Malmö stads stadsövergripande plan mot våld i nära relationer ”Fri från våld – en gemensam angelägenhet 2022–2026”. Planen omfattar samtliga nämnder och helägda bolag och utgör en del av stadens samlade trygghetsarbete. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har en samordnande och stödjande roll och ansvarar för att sammankalla en styrgrupp för att underlätta det gemensamma arbetet med att uppnå planens mål. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutade 25 april 2025 § 152 att godkänna arbetsmarknads- och socialförvaltningens halvtidsrapportering för uppdraget Fri från våld (STK-2025-769).

Planen inramar våld i nära relationer, barn som upplever våld, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld oavsett relation, sex mot ersättning samt människohandel. Den lyfter även barnperspektivet, könsperspektivet, grupper i behov av särskilt stöd, våldsutövare, arbetsgivarperspektivet, samverkan och våldsförebyggande arbete.

Planen har sex inriktningsmål:

1. Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete
2. Staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas
3. Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera
4. Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov
5. Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning
6. Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Samtliga nämnder och bolag fick i uppdrag att ta fram handlingsplaner kopplade till planen. Arbetsmarknads- och socialnämnden har, i egenskap av samordnande nämnd, genomfört en halvtidsuppföljning dels genom rapportering i Stratsys, dels genom dialogträffar med förvaltningarna.

Halvtidsuppföljning

Uppföljningen visar att fler verksamheter än tidigare nu bedriver ett aktivt arbete mot våld i nära relationer. Planen har skapat en struktur och tydlig riktning, och flera nämnder än tidigare uppger att ”Fri från våld” bidragit till att synliggöra frågan. Halvtidsuppföljningen visar flera positiva tendenser i arbetet, men också tydliga utvecklingsområden.

Utvecklingsområden enligt arbetsmarknads- och socialnämnden:

- Arbetsgivarperspektivet – Flera av nämnderna uttrycker behov av centralt stöd och en riktning i hur arbetet med arbetsgivarperspektivet ska bedrivas övergripande i staden. Det finns i dagsläget inga lagregleringar avseende arbetsgivarperspektivet, samt ingen övergripande styrning kring hur frågan ska hanteras i Malmö stad. Därmed skiljer arbetet sig åt beroende på vilken förvaltning medarbetaren tillhör, vilket riskerar att skapa en ojämlikhet för medarbetare i Malmö stad.
- Våldsförebyggande arbete på selektiv och universell nivå finns i begränsad omfattning i handlingsplanerna och behöver stärkas.

- Barn- och barnrättsperspektivet kan synliggöras ytterligare i planens genomförande.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser även ett behov av ökat erfarenhetsutbyte mellan förvaltningar samt ett utvecklat centralt stöd.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret ser positivt på att fler nämnder och förvaltningar i Malmö stad än tidigare har tagit steg i arbetet med att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Stadskontoret bedömer att planen har bidragit till att synliggöra och aktualisera viktiga områden inom det våldsförebyggande arbetet. Planen ligger även i linje med den nationella strategin om att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Stadskontoret delar dock inte arbetsmarknads- och socialnämndens uppfattning om att nuvarande arbetssätt med arbetsgivarperspektivet i arbetet med "Fri från våld" riskerar ojämlikhet för medarbetare i Malmö stad. Stadskontoret har inte heller fått signaler från nämnderna eller dess förvaltningar att ett centralt stöd och riktning saknas eller efterfrågas. Tvärtom uppfattar stadskontoret att de istället efterfrågar att få utforma arbetet efter sina egna förutsättningar.

Arbetsmarknads- och socialnämnden beskriver i uppföljningen fler möjligheter för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan nämnderna som en väg framåt, för att sprida och bygga vidare på det goda arbete som hittills har gjorts avseende arbetsgivarperspektivet. I rapporten beskrivs också att det är naturligt att nämnderna och dess förvaltningar har kommit olika långt utifrån att de har olika förutsättningar och förkunskaper om området.

I nuläget är det upp till varje nämnd att avgöra vilka inriktningsmål de specifikt arbetar med. Även om viss flexibilitet är nödvändig, utifrån olika målgrupper och respektive nämndsuppdrag, instämmer stadskontoret att en mer styrd och sammanhållen implementering samt uppföljning är nödvändig. Handlingsplanen tydliggör att arbetsmarknads- och socialnämnden och dess förvaltning har en stödjande och samordnande roll och att de ansvarar för att sammankalla en stadsövergripande styrgrupp som ska underlätta det gemensamma arbetet med att nå planens mål. En sådan styrgrupp har dock ännu inte tillkommit. Stadskontoret uppmanar att en sådan styrgrupp inrättas för återstoden av planens giltighet så att handlingsplanens inriktningsmål ska kunna generera önskade effekter.

Slutligen instämmer stadskontoret i arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning, att planens giltighetstid bör förlängas efter år 2026. Ett våldsförebyggande arbete är av långsiktig karaktär och förutsätter kontinuitet i både styrning och genomförande.

Stadskontoret har i enlighet med reglementet ansvar för framtagandet av kommunens gemensamma styrdokument. Stadskontoret ser positivt på att arbetsmarknads- och socialförvaltningens, utifrån erfarenheterna från halvtidsuppföljningen, och i dialog med förvaltningar och bolag, initierar ett arbete i samverkan med stadskontoret kring hur arbetet med handlingsplaner och uppföljning bäst kan bedrivas efter planperiodens slut.

Ansvariga

Pamela Lindqvist Nämndsekreterare

Micael Nord Näringslivsdirektör

Andreas Norbrant Stadsdirektör